

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmmentlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetés-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legelőször postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal veszi fel.

Tisztujtás előtt.

Néhány nap még, s a megyeház nagytermének ajtóit ismét megnyitják, hogy a legszentebb s legnagyobb felelősséggel járó polgári jogok gyakorlására összejöjjenek azok, kiket műveltség, birtok s a polgárok bizalma megyebizottsági tagokká tőn.

Legszentebbnek neveztük e jogot, mert hiszen képképviselési rendszeren nyugszik, s nagy felelősséggel jár, mert az egyes törvényhatóságok jó vagy balsorsa, a közjólét előhaladása vagy hanyatlása mindenütt attól függ, hogy kiket állítanak oda megyei közéletünk kormányához — s az egyes tisztviselői állomások betöltésénél szigorú elbíráláson alapuló meggyőződés, vagy politikai, családi s így személyes antipathia vagy sympathia vezérli-e a választókat?

Gyakran volt alkalmunk oly társadalmi versenyekben résztvenni, hol az elvek harcza lón megharczolva, — hol a személy itt és ott csak mellékszerepet játszik, mert ő itt csupán eszköz, s nevének nimbusza köré csoportosulva a választók, elveik diadalra jutásáért küzdenek mint a katonák a lobogó zászló körül, de nem a zászlóért, hanem a hazáért, melyet e lobogó képvisel.

Legalább mi a képviselőválasztást ekként fogjuk fel.

Azonban a megyei tisztujtások ettől lényegesen különböznek, mert itt normalis körülmények között sem politikai, sem családi, sem személyes rokon- vagy ellenszenvnek vezérszerepet vinni nem szabad, hanem félretéve ezek mindenikét, a választás s így a bizalom nyilvánulásának rugója egyedül a józan megfontolás lehet.

Igen, mert a képviselő, kit a többség bizalma a legtisztelőre méltóbb állásra hívott fel, határozott programmal lép fel, tőle választói alig követhetnek egyebet, mint azt, hogy azon elvet, melynek képviseletére megválasztottat — legyen az bár a kormánypárt vagy ellenzék elve, — híven megőrizzé, személyes befolyása, tehetsége és képessége szerint diadalra segítse, vagy ha ez még nem

sikerül is, sem ígéret, sem fenyegetés által ettől magát eltántorítani ne engedje.

Azonban a tisztujtással szemben egészen mások a viszonyok. A közigazgatási hivatal nem „sine cura“ többé, de meghatározott munkakör, a melynek betöltése nemcsak személyes jellemet, de nem kevés képességet és kitartó munkakedvet követel. — S ha figyelembe vesszük, hogy minő felelősséggel tartozik a megválasztott tisztviselő azoknak, kik bizalmukkal megtisztelték s az államnak, melynek törvényei szerint kormányoz, itél s végrehajt: akkor tudjuk csak kellőleg megítélni a tisztujtás nagy horderejét, és csakis e szempont lehet irányadó a választásnál azok előtt, kik lelkiismeretesen ohajtják és akarják teljesíteni megyebizottsági tisztüket.

Hiszen ha az egyes törvényhatóságokban országsszerte megindult mozgalmakat tekintjük, két rugóját látjuk ezeknek. — Egyik, — mely már csak kevés törvényhatóság keblében érvényesül, — a politikai meggyőződés, — míg a nagyobb szám keblében a családi és személyes érdek a mozgalmak rugója. — Amazt még értjük, mert legalább elvi alapon áll, mely előtt minden háttérbe szorul s az elvek diadalra jutásával még a türethető is jóvá lesz, de ez utóbbiaknál — különösen ha a megválasztottak a józan ész bírájátát jellem, képesség, és szorgalom tekintetében nem épen kifogástalanul állhatják ki, vagy ezek miatt a méltó mellett a méltóbb mellőztetik, a vigasztalásnak legkisebb árnyalata sem maradhat fent a választók és kormányzottak számára.

Igy állván a dolog, s ily fontos és nagy felelősséggel járónak tartva a tisztujtást: feltesszük és megvárjuk minden megyebizottsági tagtól, hogy minden személyes rokon- és ellenszenvet s minden mellékérdeket félretéve, szavazatával az egyes tisztviselői helyek betöltésénél csak azokat segített a diadalra, kik a fentebbi kellekekkel kizárólagosan bírnak, mert a ki másképp eszelezkedik, visszaél azon bizalommal, melylyel választói megtisztelték, s a lelkiismeretességgel, melyet tőle mindnyájan — megyei közéletünk érdekében — méltán megvárunk, sőt megkövetelünk.

Megyénk területén ez uttal politikai elvről szó nem lehet, s hisszük és megvárjuk, hogy a fentebb vázolt indokok közül csak is az fog érvényesülni, melynek rugója a szigorú elbíráláson alapuló meggyőződés, mely ha érvényesülni fog, közigazgatásunk gépezete oly férfiak kezébe leendő letéve, kiknek jelleme, képessége és szorgalma a jó közigazgatásról kezeskedend, s megyénk továbbra is megtartja helyét azon törvényhatóságok között, melyekről elmondhatjuk, hogy példányszerűleg igazgattatnak.

Gömör-Kishont t. e. megye választott megyebizottsági tagjainak névjegyzéke az 1884-ik évre:

A rozsnyói kerületben: Feymann Antal, Justh János, Roszti József, Hajesi Sándor, Kubinyi Géza.

A dobsinai kerületben: Szontagh Márton, Szomp Béla, Sárkány Miksa, Szontagh Boldizsár, Gömör Gusztáv, Sárkány Kálmán.

A k. h. váralyai kerületben: Pongrácz György, Ónody Károly, Erőssy Lajos, Tomory Géza.

A dernői kerületben: Orosz Kálmán, ifj. Rákay József, Kovács László, Hodinka Mihály.

Az alsó-sajói kerületben: dr. Markó Sándor, Czékus István.

A esetneki kerületben: Madarász Pál, Petrovics Miklós, Matolay Bertalan, Bartholomeidesz László.

Az oclitainai kerületben: Marton János, Bartholomeidesz Gyula, Urbán Mihály, Martinyi János.

A jolsvai kerületben: Bazilidesz Gusztáv, Madarász József, ifj. Czibur Imre, Remenyik Ede, Victorisz Sándor, Madarász Soma.

A nagyrécei kerületben: Prékopa Károly, Mariányi Antal, Stefanecok Károly, Árvay József.

A pelsőzei kerületben: Szarvas János, ifj. Czako János, Frídrich Vilmos.

A polonkai kerületben: dr. Kalkbrenner Hugó, Massa Károly, Gál György, Benesik Ernő.

A pohorellai kerületben: Gömör János, Podradzky Endre, Petró János, Zimann Dániel, Kuna Aurél, Czibur Elek.

A murányi kerületben: Maléter Ede, Mihalik Dezső, Vrbjár Péter, Homolla András, Zarkóczy József.

A giczei kerületben: Terray Gyula, Markus Dienes, ifj. Lokesánszky Lajos.

A balogi kerületben: Valkay László, Kresnye János, Valentinyi István.

A szkárosi kerületben: Csabay Pál, Tóth Márton.

T Á R C Z A.**Veszedelmes utitárs. *)**

— Nézzén meg: nem látszom-e örültnek?

E szavakat intezte hozzám egy uri ember, ki Pádnánál szállott compémba éjjel 11-kor és így megzavarta magányomat, melyet drága pénzért vásároltam.

Csendes szitkozódásban törtem ki új utitársam ellen, ki velem szemben foglalt helyet s kinek arczát a derengő „félhomály“ miatt nem láthattam.

En a szokatlan megszólítást tréfának tartva, oda se hederítettem, hanem hangosan horkolni kezdtem, jóllehet esze ágában sem volt az álom „pillangójának“ szárnyait szememre takarni.

Kedves utitársam azonban, úgy látszott, nem törődött sokat mindezzel s közelebb hajolva fülemhez, rekedten bele-rikácsolá:

— Nézzén meg! Nem látszom-e örültnek?

No erre már, akár akartam, akár nem, fel kellett ébrednem színlét mély álmomból.

Nem a legbarátságosabb válasz lebegett ajkaimon.

A kumpa épen e pillanatban nagyot pislantott, úgy, hogy néhány fény sugar lehetett utitársam arczára.

Borzasztó látvány.

Örültet, eddig csak festve láttam, de ily rettenetes kinézést még képen se láttam, mint ezen az emberen.

Hajz összekuszáltban esüngött homlokában, arca ördögi vigyorástól eltorzítva, szemei vad tüzeben csilloglottak. A mellett őt közel hajolt hozsam, hogy forró lehellete arczomat perzselé.

A vér megdermedt ereimben: a mit rosz tréfának hittem, mind való! Egy örült van velem!

Mit tehetek ily megvadulttal szemben?

Legjobbnak találtam megőrizni lélekjelenlémet, a míg csak lehet. Így hát az ily helyzetben tőlem kitelhető leghidegebb hangon válaszolék:

— Uram, ön bizonyára tréfálódik. A mint én látom,

ön egészen eszénél van. Az örültek nem is szóták tudni, hogy örültek.

— En — felelé az örült, — nem vagyok olyan örült, mint a többi. En tudom, hogy örült vagyok s épen ez az, mi nekem annyí fájdalmat es kint okoz.

De hát csakugyan nem látszom örültnek? Ennek örvendek . . . Nem is akarom, hogy engem örültnek tartsanak . . . ha megtudnák, hogy én ki vagyok, mindjárt elfognának!! . . . Ha tudnák, hogy én vagyok Marco Orso, ki az örültek házából megugrott, miután ott az orvost meggyilkolta! . . . Hahaha! . . . De nem tudják meg, mert nem látszik meg rajtam, hogy örült vagyok! . . .

Összeborzadtam s hajam égnek meredt. Örült, gyilkos! Velem egyedül, ének idején! Szörnyű gondolat. S a mellett semmi menekvést nem találtam, képtelen voltam nyugodtan maradni.

Az örült rikácsoló hangon folytató:

— Ön úgy látszik fél tőlem! . . . Ne féljen, önnek felfedezem titkomat . . . ugy-e nem tudja, hogy miként lettem örült? . . . Kedves történetet az nagyon! . . . Haha! — vigyorgá rekedten, — pedig az ember nagyon könnyen elvesztheti esztét! . . .

Az örült elhallgatott. E rémes esendben még jobban remegék, mint beszéde közben.

— Szerettem egy asszonyt — folytató ismét — nagyon szerettem. . . Elhiszi, hogy nagyon, véghetetlenül szerettem, imádtam ez asszonyt! . . .

— Elhiszem — feleléem szórakozottan.

Azon kezdtem töprengeni, hogy miként lehetséges ily szorult helyzetben a menekvés.

— Az szép öntől . . . Lássá ön elhiszi, de senki más nem akarta elhinni, még ő sem! . . . Es épen ez az, mit nem tudtam soha megérteni . . . hogy mért nem szeret? . . . Sokáig gondolkoztam rajta, nagyon sokáig. . . Pedig nagyon szerettem, szenvedéyem egész hevével imádtam őt: megöltem, oly véghetetlenül szerettem! . . . Mert akít én szeretek, azt mind megölöm . . . oh, oly szép az a vér! . . . Es mert annyira szerettem őt, bevitetek az örültek házába! . . . Ugy-e azt nem tették helyesen? Akkor még nem voltam tébolyodott, csak ott lettem azzá.

Több semmi kételyem sem volt, hogy örülttel van dögöm. Eszembe jutottak mindazon szerencsétlenségek, melyeket ily megvadultak elkövettek. Beláttam, hogy itt csak hideg vérrrel és kellő megfontolással lehet menekülni. Legjobbnek hittem nyugodtságotam egy perczre sem veszíteni el s az óhajtott állomást megvárni.

— Uram, mondám neki, — nem lenne szives elbeszélni, hogy hogyan menekült, mint ön mondja az örültek házából.

— Haha! . . . Tudni akarja? Jó, elmondom . . . de aztán meghal! Ön ugyanis nagyon sokat tud titkomból . . . elárulhatna! . . . meg kell halnia!

— Esküszöm, hogy nem árulom el egyetlenegy szóval sem! — kiáltám bátorságot szinelve.

— Az szép öntől . . . De meg fog bocsátani: én nagyobb biztonság kedvéért mégis magölöm önt . . . reménylem, nem haragszik? . . .

— Szó sincs róla! Ön megölhet! De a történetet el fogja mondani eserebe.

— Nagyon szivesen! . . . Még nem szoltam önnek erről?

— Egy szót sem! — feleléem lopva zsebóramra tekintve; még öt kinos percz! Ezalatt, ha nem tudom ez örültet eszélyesen kijátszhatni, okvetlenül elvagyok veszve!

— Mért nézi ön órája, — kérdé rekedten.

— Csak megszámláltam, hogy hány perczig élek, — mondám kitérőleg.

— Elég ideje van még! Előbb hallgasson meg! . . .

Oh én nagyon eszes örült vagyok! . . . Mikor becsuktak a tébolydába, eleintén nagyon dühös lettem. Kiáltottam, hogy erresszenek a szabadba, de nem használt! . . .

Megverték! . . . Értse meg jól: megverték korbács-csal, mint veszett kutyát; belekötötték egy székbe szájakkal! . . . Ekkor nyugodt lettem. Tervet koholtam, hogy kijátszom őket . . . S tervem sikerült! . . . Mindennap eljárt hozsam az orvos. Szerettem volna szétépíteni és vérért vizsgálni: azt a szép, piros vert! . . . De nyugalmat erőszakoltam magamra . . . Az orvos lassan és hinni kezdé, hogy felgyógyultam. . . Vigyáztam magamra. . . Es egyszer megtörtént, én megöltem őt, a nyomorultat; nézsz

*) Mutatvány a „Képes Családi Naptár“-ból.

A harkási kerületben: Fölföldy Ottmár, Kudelka János, Bodon Pál, Szladek Ignác.
 A ratkói kerületben: Latinák Rudolf, Szerenyi (Szklenár) Lajos, Galló János, Fieher Károly, Vlachó János.
 A kövi kerületben: Elek Lajos, Rohács Lajos, Gál Béla, ifj. Gocsó János.
 A rimaszombati kerületben: Kishonty Gyula, Harmaczy Béla, Ethey Károly, dr. Szabó Samu, Török János, Horváth János.
 Az oszgyáni kerületben: Okolicsányi Gyula, Czaban György, id. Török László, Bohoresik György.
 A esztercsényi kerületben: Andrik Pál, Sziygyártó István, Hámos József, Andrik Sámuel.
 A ráhói kerületben: Szilávik Dohan János, Bakos István, Szabó Mihály, Alitisz Pál.
 A kokovai kerületben: Engler Sámuel, Knöpfler Károly, Kovács Ferenc, Gáber Lajos.
 A nyustyai kerületben: Fáy László, Schmidt Agoston, Kubinyi Gusztáv, Pazar Gusztáv, Király István.
 A péterfali kerületben: Balajthy László, Bányai Ferenc, Angyal István.
 A várgedei kerületben: György Frigyes, Benyo József, Kubinyi Andor, Kubinyi Arnold.
 A söregi kerületben: Ujpál (Sidi) Imre, Findura István, Szokolay Nándor, Pongrácz László.
 A feledi kerületben: Hólos Mihály, Turoczy István, Szőke István, Molnár József, Czibur Pál, Varga János, Fáy István.
 A hangonyi kerületben: Stellkovics István, Csák Kálmán, Kisgergely Gyula, Mraftsák József, Csák Károly.
 A rimaszécsi járásban: Valovics Ferenc, Madarassy Dezső.
 A bátkai kerületben: Sándor Béla, Dusza Lajos, Lengyel Abrahám, Pósa Imre.
 A putnoki kerületben: Járdánházy Dénes, Gánóczy Ferenc, Lengyel Mihály.
 A bánrévei kerületben: Fleischer Ferenc, Héthy Ferenc, Szontágh Zoltán, Varga Ferdinand.
 A hanvai kerületben: Kubinyi Aladár, Dapsy Pál, Darvas Pál, Szedlacsak Endre.
 A sajjógömri kerületben: Mikola György, ifj. Deák Pál, András, Záhonyi János.
 A tornallyai kerületben: Tornallyay Árpád, Tomesányi László, Kovács Miklós, Zoller Sámuel.
 Az abafai kerületben: Szuhay Béla, Fodor Károly, Pazar Andor.
 A eszlói kerületben: ifj. Hegyessy Sándor, Nagy Bertalan, Oroszlányi József, Barna Sándor.
 A zádorfali kerületben: Bálint Dezső, Lenkey Pál, Kosik Dániel, ifj. György Hubay László, Batta Imre.
 A ragályi kerületben: Lenkey Pál, Rudnay József, Farkas Lajos, Osváth Lajos, Batta Béni.

Országos kiállítás.

Az országos kiállítás végrehajtó bizottsága e hó 10-ikén tartotta szervezködő gyűlését Rimaszombatan Farkas Abrahám elnöke alatt. Az alakuló közgyűlés jegyzőkönyve felolvastatván hitelesített, mely után tudomásul vette a gyűlés, hogy a tornallyai járás a rozsnói helybizottsághoz esatlakozott.
 A kiállítás ügyének érdekében a kiállítandó tárgyak szakcsoportok szerint el különítendő lévén, a 32 fős csoport közül a rimaszombati kerület viszonyait tekintve 20 csoportba soroztatták a kiállítandó tárgyak; jelszül: I. Mezőgazdaság, II. Kertészet és szőlőszet, III. Élőállatok, állattenyésztés és hizlalás, IV. Allati termények, IX. Bor és egyéb szeszitalok. Ezen csoportok vezetésére alakult szakbizottság tagjaivá lettek: Sárközy Gyula, Ruthényi Béla, Kubinyi Gusztáv, ifj. Bazilidesz János, Okolicsányi Gáspár, Samarjay János, Horváth János, Hamaliár Károly, Dávid Nándor, Lenkey István, Bornemisza István, Madarassy Gyula, Kisgergely Gyula és Szoboszlay Ferenc. VIII. csoport. Elelmi szerek mint iparcikkok: Kovács József tanácsos és Klausner János. X. Agyag és üvegipar: ifj. Martinelli Antal, Kuhlínka Géza és Andrik Sámuel. XI. Vas és fémipar: Borbély Lajos, Kosztká Emil. XII. Faipar: Knöpfler Károly,

kezemet, milyen véres! . . . A tébolyda mögött vasut halad . . . Oda vittem . . . Hahaha! . . . A sinekre tettem fejét. . . Ki fogja tudni, hogy megöltem, azt fogják hinni, hogy öngyilkos! . . . Hahaha! . . .
 Hirtelen elkomorult s hozzám fordult:
 — Nem volt nagyszerű? De most ön már mindent tud!
 Önkéntelenül tovább húzódtam tőle.
 — Ön meghal! ordítá fülemben.
 Az örült nem tágitott. Ölemben ült s hidegvérrel fojtogatni kezdett. A veszély azonban nagy erőt adott karjaimba. Felugrottam, a szörnyeteget ellökve magamtól, segítségért kiálték.
 Ep e perczben kondult meg az állomás harangja. A gép nagyot sivitott, a kerekek megzökkentek, a vonat megállott.
 Végre hát ütött a szabadulás órája!
 Az ajtóhoz rohantam, midőn erős karok visszarántottak. — Szörnyűség! Hát nincs menekvés! Segítség!
 Az örült befogta a számat, de esodálatos: nem fojtogatott többé. Ellenkezőleg udvariasan meghajolva előttem barátságosan mondá:
 — Uram, meg fog bocsátani rosz tréfámért. Ime névjegyem: én nem vagyok örült.
 Elámultam.
 Ha azt mondják nekem e perczben, hogy Róma Angolország fővárosa, előbb elhiszem, minthogy ez az ember nem örült.
 Rápillanték a névjegyére:
 — Luigi M., a livornói színház tagja.
 — Ön látja, — folytatá a barátságos örült, — én színész vagyok: Szerepem egy részletét mondtam el önnek. Ugy-e megbocsát? Tudni óhajtottam: vajjon természetesen adtam-e elő.
 A tragikumból a komikumba estem: hangosan felkaczagtam.
 — Ön veszedelmes utitárs!

Szoós Ferenc építész, Kuchta Dániel. XIII. Bőripar; Gasko János timár. Kovács János timár. Trubint Lukács. XIV. Papiros ipar: Gyúrky Pál (tisztelő). Rakottay Lajos, György Dénes. XV. Főú és szövő ipar: Hrivnyák János klenóci, Csepke Pál tisztelő. Gasko János rimaszombati festők. XVI. Ruházati ipar: Majorossy Rudolf, Borsos Sándor, Németh Károly, Kovács Zsigmond, Bodzássy József. XVII. Butor stb. ipar: Hollósy József, Bolka Pál. XIX. Sokszorosító műiparágak: Rábely Miklos, Náray János. XXII. Építési ipar: Baksa Márton, Beliczay László. XXIII. Járművek: Kovács József szatler. XXIV. Gyárpar: Szójka János. XXV. Közlekedésügy: Beliczay László, Angyal József. XXIX. Haziipar: Groó Vilmos.

A szakbizottságok megalakulása után a gazdasági szakcsoport Karál Jánost, az ipari pedig Lukács Gézát jegyzőjévé választotta, s az elnök azon biztató reményben zárta be a gyűlést, hogy megyénk, különösen pedig ennek a rimaszombati helybizottság körébe eső része az országos kiállításon fényesen leend képviselve. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Elmaradt bíz a . . .

Ertem a feledi csoport megyebizottsági tag választó gyűlése . . .

Mig azonban magában véve nem volna nagy hiba, csak ott ne látnók a kulisszák mögött azokat a kárvalott hosszú képeket, a melyek, dacára, hogy az ütökártyákat régóta szerezgetik, mielőtt a játszmat befejezheték volna, kénytelenek voltak letenni a kártyát.

Mert hát úgy volt az, hogy itt régóta főzik a korteslevet, már ki is volt találva, de nem lehetett leülni hozzá, mert egy bomba pattant a leveles tábla. — Kár volt érte, híres korteslé lett volna belőle. A mozgalomnak vezére is volt, kinek önzetlen hazafisága ez egyszer megbiesaklott, mert személyes bosszúval volt keverve. Álláspontjának illusztrálására elég csak annyit mondani, hogy egy közigazgatási hivatalnok elleni személyes elleaszვნének taplójára az által igyekezett tüzet esaholni, hogy kimondja a jelszót, miszerint megyebizottsági tagul csak „gatyás” embert kell választani, remélvén, hogy az így minősített embert könnyebben felhasználhatja a maga céljaira. A kimondott jelszónak hirmondója is akadt, egy „futkározó hamis atyafi” személyében, ki az adott szó szentségét a klasszis katedrájában feljítve, épen az ellen emelte fel sarkát, a kinek segítségét ígért s heteken át „futkározott” hol itt, hol amott, mint az Orbán lelke, tovább adva a kiadott jelszót, valósággal azonban maga felé hajlítván a kezét.

Hát nem nevetséges az, hogy a gatyás politikának nadrágos képviselője támad, és ebben a politikai jelszóban nem a Dózsa György szellemét látjuk-e feltámadni? Bizony veszedelmes tüzzel játszottak az urak, jól tette a bíráló bizottság, hogy a taplókat leöntötte. No de megmarad az a dicsőségük, hogy a mindenféle pártalakulások eme korszakában egy új pártot alakítottak, melynek gatyás párt a neve, hogy igyekeznek mesterségesen is szítani a nadrágosok iránti elleaszვნent, bizonyosan a nyers tömegnek az intellektualis elem feletti túlsúlyát, s egyengetni egy új porlázadás útját. Pedig az ily pokoli mozgalom senkit sem szokott megkímélni, az önök nadrágját ép úgy kiporozza mint a másét.

Ezek az éles kifejezések „gatyás párt” „gatyás politika” meg ne esalják önöket. En demokratikus vagyok a szó legszélesebb értelmében, csakhogy az en demokráciából ez intelligens elem nincsen kizárva. Tisztelem a szabadságot, a mely jogot ad a legegyszerűbb embernek is saját meggyőződése kifejezésére, de tagadom, hogy bármely osztálynak is privilegiuma volna azt mondani: „mi csak a magunk osztályából választunk embereket az előttünk fekvő bizalmi állásokra.” S ha valaki mégis arra vállalkozik, hogy a gatyás emberek vállára emelkedve oda hasson, hogy megyebizottsági tagokul csak földmivelők választassanak — az demoralizálja a tömeget.

Nem mondom én, hogy földmives ember nem való a megyegyűlésre. Oh nem! Ott helye van minden arra érdemes embernek, ha a bizalom önként és nem veszedelmes társadalmi új tanok mozgásba hozatalával éri őt. De az a nadrágnak teljes kizárására irányuló hajszá, melynek vad-vize ugyan már régebben feladta magát itt e vidéken, de soha még oly esőkönösséggel nem kiabáltatott, mint most, — minden jó érzésű embert megháborít lelkében s nem bírja belátni a végét ezen veszedelmes áramlatnak, melynek hátán egész kényelmesen usznak a jelszó gyártók, nem gondolva meg, hogy vulkánon táncolnak, mely elnyeléssel fenyegeti őket is.

Vegyük egész tárgyilagosan a dolgot. Ha az önök politikai jelszava vitetik egész merevségében keresztül a vármegyében s a választott bizottsági tagok mind csupa „gatyás” emberekből fognak állani — ugyan kérdem micsoda öröme és dicsősége lesz ebben a vármegyének? És ha előállanak a körülmények, a midőn a bizottsági tagoknak nemcsak a szavazatára, hanem a személyes szolgálatára, ténykedésére is szüksége lesz a vármegyének — majd a szűrés embereket fogja előírítani és azt mondja: te ide, te meg amoda megy deputációba! Fogadom egy sem megy többet a megyegyűlésre, nemcsak a képesség hiányának érzete miatt, hanem azért is, mert az ily megbízás idő-és pénzálldozattal jár, ily dologra pedig földmivelő ember nem vállalkozhatik.

Ne akarjuk tehát erővel kitekerni a nyakát földmivelő népünk eddigi egészséges gondolkodásának, ne szítsuk, sőt esillapítsuk lelkünknek egész hatalmával a társadalmi köllömböző osztályok egymás elleni harczát. Ily harczban minden talpalatnyi föld veszélyeztetve van lábunk alatt. Kössük lelkére, hogy azt tisztelje meg bizalmával, aki arra érdekes, de ne tegyen különbséget nadrágos és nem nadrágos között.

Ennyit röviden az ügy érdemére. Annak a „futkározó hamis atyafinak” pedig legyen szabad berekesztésül egy ismeretes költemény eme pár sorát juttatni eszébe. „Eljártszottad kis játékidat, kedves kortes, roszszul játszottad el.” Mennyivel bölesebb lett volna azt a hasztalanul el futkározott hetet más szentebb ügyre fordítani.

Rosz időket élünk, rosz esillagok járnak, Isten óvja nagy esapástól, mi magyar hazánkat.

Somfai.

Templomszentelési ünnepély Alsófaluban.

Nagyon megérezttük a mult vasárnap vagyis deczember 9-ikén, midőn templomfelavatás végett a megyénk éjszaki nyugati részén fekvő Alsófalú helységébe igyekeztünk, hogy ott már a magyar hazafiság melege nem messze tart, az a maró, esipős hideg szél, a mi a különben is 22 foknyi hidegséget garinorozta, úgy tetszett, mintha a panszlávizmus szellentőjéből jött volna ellenünk ott a közel vidéken, szemünk közé akarva vagni azt a kegyetlen ukázt: „Csak vissza, vissza — itt nincs kikelet, az élet megfagyott, megdermedett.” Jól esett ily dermesztő hidegben utazásunk céljához jutva beesni a leányegyház érdemes tanítójához, ki vagy a miatt, mert hozzá való betoppánusnak a programtól elütőleg történt, — mennyiben nekünk előbb az anyaegyházba kellett volna beköszöntenünk, — vagy mert ritkán van alkalma e félreeső kis helyen magához hasonló nadrágos embert látni, nagyon meg volt ünnepélyesedve s alig találta helyünket. — Csakhamar ezután a szomszéd falvakból is jöttek egymásután az ünnepélyben résztvenni óhajtó vendégek: tanítók, gondnokok, közemberek. Mikor már senki sem hiányzott a meghívottak közül, csakhamar megérkezett a mi fejünk koronája, Nagy Pál esperes ur is. Csabay Pál helyi lelkész és Tornallyay Zoltán e. megyei tanácsbíró ur kíséretében. kiknek megjötte után az isteni tisztelet azonnal megkezdődött.

Előnkön esperes urral, az „örül mi szívünk” dicséretet zengedezve vonultunk az iskolából a templom felé, hol már a közönség nagy tömegben várta a történendőket. A templom előtt a helybeli gondnok adta át az épület kulcsát néhány szől kiseretében az esperes urnak, ki ünnepélyes méltósággal nyitotta azt meg az atya, fiu s szentlélek tiszteletére. Beletelt egy negyedórába, míg az összegombolygott nagy tömeg képes volt magának a derek kis templomban helyet szorítani. Az alkalmi énekek közös elzengése után, melyekben a buzgóságnak és örömegek egész tengerárja hullámozott, Nt. esperes ur lépett az urasztalához, s kifejtvén röviden a rendezett összejövetel célját, egy szék, bibliai keneteljességgel ékeskedő s mindent magába ölelő imádsággal szentelte föl és adta át a közhasználatnak az új hajlékot.

Ezután összhangzatos éneklés következett — melynek végeztével Csabay Pál a gyülekezet lelkésze lépett a szószékre s a 84-ik zsoltár 11-ik versét véve alapigeül okát kívánta adni annak, hogy miért jobb neki egy nap Istenházában, mint ezer nap egyebütt. Ifjú hűvel, eleven színekkel rajzolja a társadalmi misériákat s a materialismus veszedelmes tévedéseit, melyeken végighordva lelkeinket rámutatott Istenházára, mely nem hogy sebeket ütne, sőt inkább sebeket gyógyít. A tárgyalás végén alkalmat vett magának röviden vázolni a templomépítés, s ezzel egybefüggésben a legközelebb lefolyt 13 év történetét. — Említé, hogy e kisdud leányegyház 1870. év óta új, ezelszerű iskolát épített, most pedig odáig haladt jóakaratu buzgóságában, hogy bár vizes, de feltöltött helyen pilótákra fektetve új tornyot, templomát építhetett masszív falakkal, esinos ablakkal, ezelszerű berendezéssel, hozzá még egy két mázsás harangot is öntetett. A templom-tornyó építés s a harang öntetés 3200 frtba került, mely összeghez könyöradománygyűjtésekből mintegy 600 frt jött be, a többi a hívek kifogyhatatlan áldozatkészsége teremtetta elő. Különös kitüntetéssel hozta szóba a derek gondnokot, ki soha nem fáradt bele az építkezéssel járó hosszas ügyelődésbe; dicsérete az előljárákat s általában az egész egyházi közönséget a szives segédkezésért és áldozatkészségért. Ezen szives figyelemmel hallgatott beszéd után ismét összhangzatos éneklés következett. — utánna pedig Ruszkay Gyula jánosú lelkész lépett az urasztalához s beszélvén az urvasoráról, mint háláünnepélyről, melyet kétszeresen azzá tesz az alkalom — az urvasorát Batta György bejei ref. lelkész segédkezése mellett kiosztotta a híveknek. Urvasora után Batta György zárta be az egyszerű, de szívmelő ünnepélyt hangjának a szívében dúló fájdalmas érzések s a beszédében önkénytelenül is ezekre czélzó vonatkozások, megható színezetet kölcsönöztek. (Kedves neje betegsége).

Ezzel aztán a hivatalos rész befejeztetvén, Szkarosra mentünk az anyaegyházba, hol a szives vendégszeretet mihamar elfele tette velünk a kiállott nagy bideget, melynek az a veszedelmes hatása volt, hogy mindenki hosszúnak találta a másik beszédet. rbed közben megeredtek a jókívánatok: éltettük a mi buzgó esperesünket, a kinek senki közölnök nagyobb kedvvel nem viszi a maga hivatalát. — Tornallyay Zoltán urat, ki szívesen vesz részt az egyházmegyétől nyert kiküldetésekben s páratlan jó modora által sok jót képes létesíteni; — a házi gazdát, kívánván neki kevesebb filát, de nagyobb anyát: a kitünően szives házi-asszonyt stb.

Már alkonyodott, mikor a kedélyesen töltött ebéd után haza irdultunk. Alsófalú népe még akkor is örült s éltette derek papját, ki immár a második leányegyházában épített templomot. Mi is vívatót kiáltunk neki.

Concordantia.

Értesítés.

A nagyméltóságú földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium leirata folytán van szerencsém a t. cz. gazdaközönséget tisztelettel kiértésíteni, miszerint;

a) Kitünő s valódi Angol chevalier árpát — a mult évben vetterett először az eredeti mag — vetőmagul kaphatni: a debreczeni, kassai, kolozsmonostori és keszthelyi tanintézetektől. Oregen kitünő árpaajt pedig, a kolozsmonostori tanintézetnél mmázsánkt — mind a két fajból — 8 frtért, a pénz előleges beküldése mellett. Egy fajból egy gazda csak 2 mmázsát kaphat; a megrendelések sorrendben intézettek el, azért a venni szándékozók igyekezzenek megrendeléseiket az illető fentjelzett helyre mielőbb elküldeni.

b) A m. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőség ingyen és portomentesen oszt ki szedermagot, — a kik kívánnak szedermag birtokába jönni: forduljanak az iránt a m. kir. országos selyemtenyésztési felügyelőséghez Szegszárdon, — honnan a szedermag és szederfatenyésztési utasítás a megrendelőknek minden költség nélkül meg fog küldetni.

c) A magyar-óvári gazdasági akadémiai tanárok Cserháti Sándor s Dr. Kosutány Tamás által szerkesztett mezőgazdasági szemle” című havi folyóiratot, mint — ugy elmeletileg mint gyakorlatilag — igen tanulságost, bátor vagyok a gazdaközönség figyelmébe s pártfogásába melegen ajánlani, nem különben

d) a „Gallus“ című, baromfitenyésztéssel és nyuláshoz tartozó foglalkozó közleményt is, melyből az igen tisztelt gazdasszonyaink is tanulságos ösmeretekre tehetnek szert. Minden hónapban egyszer jelenik meg. Előfizetési árak: 1/2 évre 1 frt 50 kr., egész évre 3 frt. — melyek a „Gallus“ szerkesztőségéhez Budapest, Vig-utca 4. szám alá küldendők.

Végül van szerencsém az országos magyar gazdasági egyesület gazdasági könyvkiadó vállalatának 1884-ben megkezdendő s 1886-ig (bezárólag) tartó cselusára a t. gazdaközönség becses figyelmét felhívni, s azt támogatni s meleg pártfogásába ajánlani annyival is inkább, mivel ezen a szakösmeretet terjesztő s a mezőgazdaság fejlesztését nagy mérvben előmozdító közérdekű országos vállalat csak akkor létesülhet, ha kellő (legalább 100 előfizető) támogatásában részesíttetik.

A 3-m évre terjedő időszakra 15 frt előfizetési árért, mely 1884. március 1-én, 1885. január 1-én és 1886. január 1-én 4—5 forintotként fizetendő be, megkaphatók.

1-ör Lecouteurtel a „Csalomádé s más zöldségek termesztése és helyes besavanyítás módját.“ kiegészítve a hazánkban ez irányban szerzett tapasztalatokkal.

2-ör Dr. Wolf Emil „takarmányozás tana.“

3-ör Dr. Kirchnernek „a modern tejgazdaságról írott kézi könyve.“

4-er Dr. Wolf Emil „trágya isméje.“ mely az ország több részeiben már előnyvel alkalmazható ásványi és mesterséges trágyák értékére és alkalmazására nézve ad szabatos utmutatást.

5-ör Reiffisennek a „hitelszövetkezetekről írt munkája.“

6-ik munka Semler A.-nak a gyümölcstermesztés emelése, s értékesítési módjáról írott korszakalkotó munkája.

7-ik munka „Egy gazdasági építészettan.“

Ezen kitűnő s 150 nyomtatott lve terjedő szakmunkák megszerzését s tanulmányozását az országos magyar gazdasági egyesület nevében Korizmic László alelnök ur is melegen ajánlja.

A megrendelés, illetve aláírás akkép is eszközölhető, ha a fent jelzett szakmunkákra szert tenni óhajtok engem alólirott egy sajátkezűleg írott levelezési lapon az aláírás ívbe iktatandó név beírásával megbíznak.

P.-Apáti, 1883. december hó 12-én.

Vajda Gyula, gazd. egyt. titkár.

Ertesítés.

A rimaszombati koresolyázó egyesületbe lépni óhajtoknak van szerencsém tudomásukra hozni, hogy akár mint az egyesület rendes tagjai 3 egymástán következő évre akarnak beiratkozni, — akár pedig mint foglalkozók, pártolók vagy családtagok lépnek be, ez iránti kívánalmukat alapszabályaink értelmében alólirottán szó- vagy írásbelileg bejelenteni szívesek legyünk.

Tagsági díjak a következők:

Rendes és foglalkozótagok évenkénti díja 2 frt.

Pártolótárogok évenkénti díja 1 frt.

Családtagok díja 3 személy után 5 frt, s minden további személy után egy forinttal több.

Dr. Löcherer Tamás, egyleti titkár.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz! Lapunk ide s tova ötödik évi pályafutását fogja megkezdeni. S ha visszatekintünk eddigi pályájára, nincs okunk pirulni miatta, mert közleményeiben tárgyilagosságra, megjelenését illetőleg pedig szigorú pontosságra törekedtünk. Azonban ezt — fájdalommal valljuk be, — hogy olvasóink egyrésztől hasztalanul vártuk eddig, s hasztalanul hívtunk fel kit-kit arra, hogyha lapunkat járni nem akarja, a megnevezett számot, illetve számokat, melyekben t. i. felhívásunk megjelent, egyszerűen küldje vissza, nem lévén szándékunk senkire lapunkat ráerősokolni. Miltán várhattuk ezt azoktól, kik éveken át ingyen olvasták lapunkat, hogy legalább kiadó hivatalunkat a felesleges példányok nyomtatási és a postai költségektől megkímélik, kijelentvén a visszakiadás által azt, hogy lapunkra szükségök nincs. Minthogy pedig ez, eddig lehet mondani — mégcsak részben sem történt meg, tiszteletteljesen felhívjuk azokat, kik e jelen számot megkapják, sziveskedjenek egyszerűen visszaküldeni, elcsesztve pedig a hátrálék mielőbbi beküldéséért esedezőnk; azokat pedig, kik eddig is pontosan előfizettek, az előfizetés megújítására felkérjük.

Rimaszombat 1883. decz. 14.

A „Gömör-Kishont“ szerkesztő és kiadóhivatala.

Esküvő. Marton Matild kisasszonyt, néhai Marton Rudolf törvényszéki elnök kedves és bájos leányát rimaszombatan e hó 12-ikén vezette oltárhoz Ragályi Géza földbirtokos. — Aldás és boldogság kísérje frigyüket!

Áthelyezés. Lipsey Ervin, löseki m. kir. alügyész, a rimaszombati ügyészhez helyeztetett át hasonmóságban.

Megyebizottsági tagokká megválasztották a balogi választóesoportban: Gaszner Gedeon, Vitalyius András és Molnár István; a szkárosi választóesoportban a Kubinyi Géza lemondása folytán megüresedett helyre Dapsy Béla választott meg.

A megyegyülésre — tekintve annak nagy horderejű teendőit, a megye minden részéből tömegesen készülnek a megyebizottsági tagok. Hogy az ekként összejött választók lehetőleg kényelmesen szállásoltathassanak el, a város mindhárom vendéglője teljesen felszereltetett, sőt azok, kik e végett a főkapitányi hivatalnál idejekorán jelentkeznek, magánházaknál is találhatnak tártkarokat és magyar vendégszeretetet.

A rimaszombati műkedvelő-társulat folyó hó 19-én és 20-án jótékonyzélú színelőadásokat fog tartani. A próbák nagy erélyvel folynak s hisszük, hogy mindkét este kellemes szórakozást fog nyújtani a megjelenendő közönség-

nek. Az egyik előadás jövedelme részben a „Szabadság-szoborra“ fog fordíttatni.

A rimaszombati iparos-iffuság önképző- és segély-egylete ma d. u. 3 órakor tartja alakuló közgyűlését a város-háza nagy termében. Az érdeklődőket mi is tisztelettel meghívjuk.

A kassai kerületi katonai parancsnokság megkereste Rimaszombat városát, hogy az ősszel megejtett tárgyalások alapján, — ha ugyan erre szükség leend — hajlandó volna-e egy osztály tüzérséget állandóan elhelyezni. Ha ez valósul, akkor városunk drága kaszárnyája nem sokára megnépesül.

A naprágyi ref. egyház hívei Batta György bejei ref. lelkész óhajtván megnyerni papjuknak, őt egy tekintélyes kúldtség által a jelöltség elfogadására felkérték, egy sok név aláírásával megerősített okmányal biztosítván őt a felől, hogy bizalmukkal egyhangulag őt fogják megtisztelni. Illető lelkész a személyét ért kitüntetéset nagy köszönettel fogadta, a felajánlott állomást azonban, — daczára előnyösebb voltának, — a bejei hívek részéről tapasztalt osztatlan ragaszkodás és marasztás által megatva, nem fogadta el.

Kinevezések. Szlávay Ilona, ki a tanítónői tanfolyamot városunkban végezte, a miavai leánynevelő intézethez neveztetett ki. — Grega Józsefnét pedig ugyanide helyezték át kisdődővőnek.

A balogi választó csoportra vonatkozólag lapunk mult számában közöltük, hogy „hír szeriut“ némelyek a megyebizottsági tagok választásánál nemzeti szempontból indulnak ki. E hírekre vonatkozólag — a legbiztosabb forrás után közölhetjük, hogy e kerületben, — miben különben mi nem kételkedtünk, — semmi féle nemzeti törekvések nincsenek, magyar és nem magyar ajku választók a legjobb egyetértéssel és tiszta meggyőződéssel járultak a szavazati urnához. Így a fenti közlemény minden alapot nélkülöz, mit bizonyít az is, hogy olyan négy férfi kapta a szavazatokat egy néhány kivételével, kiknek hazafias érzelmükhöz semmi kétség nem fér, — minék mi tiszta szívből örülünk.

Rozsnyóról és vidékéről a megyebizottsági tagok különvonalat fognak a megyegyülésre jönni. A vonat indul 20-ikán reggeli 5 órakor. Pelsőczön megáll fél 6-kor, Tornallyán 6-kor. Bánrévén fél 7-kor. Rimaszécsben 7-kor. Feleden fél 8-kor. — A menetdíj ide és vissza: Rozsnyóról 4 frt. Pelsőczről 3 frt 50 kr., Tornallyáról 3 frt, Bánrévről 2 frt 50 kr., Rimaszécsről 2 frt, Feledről 1 frt 50 kr.

Sajtó-per. Baykor Tamás, rozsnyói aljárásbíró Moskovics Géza végzett jogász ellen hivatalból megindított sajtó-perében e hó 13-ikán volt az esküdtzéki tárgyalás Kassán. A vádlevelet Huszár Sándor terjesztette be, mely szerint a R. H. folyó évi 14-ik számához esatolt mellékletben foglaltak szolgáltattak okot a sajtó-perre, melyben ez ügyészség rágalmat és becsületsértést lát. A kérdéses közlemény ismeretes olvasói előtt, s e mellett oly kvalificalhatatlan kitételeket tartalmaz, melyeknek recitálására még az ügy érdekében sem vállalkozhatunk. Az ifjut e röpirat írására azon körülmény bírt, hogy az egykor oly nagy sensációt okozott biztosítási bűnyűben s a melyben vádlott atyja M. Zs. is gyanúsítva volt a vizsgálatot Bajkor vezette, s hogy ez alkalommal követett volna el visszaéléseket. Sőt ezeken kívül okmányhamisítás s bélyegsikkasztás körüli visszaéléssel is vádolta. A sajtóbíró elnöke Kéler József törvényszéki elnök volt, szavazó bírák Varga és Győzev. Az ügyészséget Kacziniczky Géza alügyész képviselté. A védő Junger Gyula kassai ügyvéd volt. A tárgyalást megkezdeni csak 11 óra után lehetett, mert az esküdték nagyon lassan gyűltek össze. Az esküdtzék következőkből alakult: Szabó Abraham, Magócsy József, Schwarz János, Tomka Mór, Adriányi Béla, Kretkovszky Ferencz, Aranyossy Gusztáv, Megay Adolf, Koós Pál, Erdődy János, Polez Nándor és Rónay. Póttagok: Boglár Antal és Kaiser Sándor. — A beidézett tanúk kihallgatását csak d. u. 3 órakor kezdhették meg, mi éjfel után is tartott még. A vád és védszéd után az elnök röviden összegezte a vádat s 18 kérdő pontot adott át az esküdtéknek, mely kérdésekre tulnyomó többséggel vádlottat vétkesnek jelentették ki s ennek alapján reggeli 5 órakor a bíróság elnöke következő ítéletet hirdette ki: Moskovicz Géza a Bajkor Tamás jbiró ellen elkövetett sajtóvétségben bíróság is bűnösnek mondatik ki s mint ilyen 8 hónapi államfogházra, 1000 frt pénzbírságra, 1255 frt 30 kr eljárás költségekben elmarasztaltatik. Védő semmiség panaszát jelentett be, a vádlott kezesség mellett szabadlábban hagyatott.

Az oldalfalusi malomgátját ismétletlen tettesek december 9-ikén virradóra dynamittal felrobbantották s majdnem teljesen haszonvetetlenné tették; ezen kívül aztán még a molnár istállóját is meggyújtották, mit azonban sikerült meg idejében megóvni. A gyanu a volt molnár-ra esik.

Névváltoztatás volt a folyó év első felében, — mint a hivatalos adatok bizonyítják — 460, ebből 254 izraelita. Ez utóbbiak közt következő régi családneveket találjuk: Almási, Aczél, Abafi, Berényi, Darvas, Dózsa, Décsi, Kubinyi, Farkas, Szilágyi, Fái, Garai, Gara, Erdődi, Hevessi, Kemény, Madarassy, Kálnai, Kende, Újházi, Perényi, Csányi, Serényi, Szirmai, Hamvai, Gyöngyösi, Toldi, Vesey stb., — mi ámbár jobb szeretnők, ha e hangzatos nevek felvétele helyett hazafias és kegyeletes téhyek elkövetése által exelálnak e nevek tulajdonosai.

Megütötte a guta e hó 9-ikén Czipper Márton 27 éves susai lakost, kiről azt beszélték, hogy megfagyott; azonban a bonczolás határozottan a fenti haláloemet konstatálta, mit a tulságos mennyiségben beszédett szesz idezett elő.

Uj vidéki lap. Ifj. Vanza Mihaly „Miskolez és vidéke“ című alatt új heti lapot indított meg, mely köré kiváló erők esatlakoztak. A lap Miskolezon jelen meg, előfizetési ára egy évre 6 frt.

Uj üstökös lesz látható a jövő hó 14-ike körül a délkeleti égen. Ez üstökös azonosnak mondják azzal, melyet Pons 1812-ben felfedezett, s a mely 71 év alatt futja meg pályáját. Táveső segélyével már napok óta látható.

Való-e vagy tréfa. Bizonyos községben a tanító házasodni óhajtván, szívének választása a szomszéd falubeli tanító derék s mivel leányára esett, kit is az epedve várt „igen“ szócska kimondása után jövendőbeli élettársul magának eljegyzett, nem lévén egyéb hátra, mint az oltár előtti áldás s „holtomiglan s holtodiglan“ elmondása. Ebben eddig — a mint látni való — semmi különös nincs. Azonban most következik a java: Ugyanis — a mint a mindent tudni akaró „fama“ állítja — megtudja a tanító házasulandó szándékát a plenipotens körjegyző ur, s e miatti méltó

felháborodásában meghagyja a bírónaks gondnoknak, jelentse ki a tanító előtt, hogy ha szándékától el nem állt s az veszi el, a kit választott, hiványát adja ki. No! ha ez való, akkor valóban nagy merény a tanító egyéni szabadsága ellen, ha csak tréfa, akkor sokat enged meg magának az illető körjegyző ur. Egyébiránt az illető tanítónak volt anynyi esze, hogy sem hiványát ki nem adta, sem jövendőbelijétől el nem állott, így a jogtalan beavatkozásnak kellemtelen eredménye nem lett.

Tanfolyam a locomobil és cseplőgép kezelők számára. A földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által a budapesti állami közép ipartanodában a locomobil és cseplőgép kezelők számára rendezett harmadik tanfolyam a jövő 1884-ik évi január hó 14-ik napján fog megnyitvatni és április hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozdony (locomobil) és a különböző cseplőgépek szerkezeze és kezelése fog taníttatni. Tanulókul felvétetnek a 20-ik életévüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai; továbbá géptulajdonosok, okleveles gazdák valamint új gazdák is, a kik a tarmészettani tudományokból annyi ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő sikerrel hallgathatják. A földbirtokosoknál és uradalmakban alkalmazott azon kovácsok és géplakatosok, általában azok, — a kik már locomobil és cseplőgép mellett foglalkoztak — előnyben részesülnek. A belépőkötől kivántatik erkölcsi bizonyítvány, s az- hogy írni s olvasni tudjanak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. bodzafa utca, 28. sz.) f. évi december hó 23-ik napján kezdődnek s jövő évi január hó 14-ik napjáig a köznapokon 6 órától 8-ig, vasár- és ünneppapokon pedig délelőtt 8 órától 12-ig tartatnak. Vidékiek a tanfolyam megkezdésének napjáig beiratás végett levélben is jelentkezhetnek. Az állami közép ipartanoda igazgatósága.

Irodalom.

A „Nemzeti Ujság“ című politikai és társadalmi napilap e hó 1-én eddigi szerkesztőjének, Somogyi Edének tulajdonába és ezzel oly gyökeres átalakuláson ment át, hogy e lapnak minden tekintetben csak előnyére válik. A „Nemzeti Ujság“ minden nap más más ingyenes melléklettel jelenik meg, így a vasárnapi szám a „Mulattató“ képes szépirodalmi lappal, mely a képek számát, a kiállítást és tartalmasságát tekintve bátran versenyezhet bármely más képes lappal. Így a mai száma is több eredeti és egyéb sikerült képet hoz. A laphoz kedden az Iparügyi, szerdán a Népevelés, esütörtökön a Divatlap, pénteken a Törvényszéki esarnok és szombaton a Kereskedelem és Mezőgazdaság című mellékletek esatoltatnak. Az új kiadó valóban óriási áldozatokat hoz a lap emelése érdekében és megérdemli a tömeges pártolást. A képes melléklet egymaga oly érdekes és értékes meglepetés és a mellett az egész lap oly rendkívül olesó, hogy bátran ajánlatjuk mindenkiük.

„Gazdák kalauza.“ ezim alatt életrevaló praktikus várlalatot indit meg a „Földmívelési Erdeikeink“ szerkesztősége, egy új mezőgazdasági hetilapot adván ki 1884. január 1-vel, mely a mezőgazdaság összes forgalmának jogálatába áll és a gazdát, mint üzletembert kívánja tájékoztatni, őt üzleti érdekei képviselésében, főbb termelési czikkeinek elárúsításában, főleg pedig a gazdasági szükségleteinek fedezésére megindítandó bevasárlásában támogatni az által, hogy a legnagyobb körültekintést nyújtja a mezőgazdasági üzettel kapcsolatos vagy azzal összefüggő minden irányban és vonatkozásokban. A „Gazdák Kalauza“-nak programja, melyet a várlalatot megindító szaklap szerkesztősége hozzánk is beküldött, élénk tanulságot tesz arról, hogy a praxis igényei s a gazdának mint üzletembernek helyzete, valamint a mezőgazdasági üzlet élénkítésére alkalmas módok tekintetében a szerkesztők teljesen gyakorlati irányt tüztek ki maguk elé, s hogy e lap a termelés érdekeinek szempontjából és annak képviselésében hasznosan fog közreműködhetni, midőn többek között arra törekszik hogy a gazda üzleti szellemét fejlessze, őt az üzleti világban körültekintővé, tájékozottá, otthonossá és így urává tegye ama gyakorlati, vállalkozó és törekvő íránynak, melyben hatalmas vetélytársaink: az amerikai gazdák is haladnak. A „Gazdák Kalauza“ a mezőgazdasági termelés jövedelmezőbbé tételére és minél jobb értékesítésére irányuló törekvést is élénken támogatni akarja s e részt ma helyes meggyőződésből indul ki, hogy a termelés és az arra befolyással levő műszaki ipari tevékenység terén szakadatlan láncozatban egymást követő találmányok és javítások megismerésében, elsajátításában és a viszonyainkunk megfelelő újítások hasznunkra való fordításában az előremenetelnek és főkép a versenyképességnek egyik leghathatós tényezője rejlik, s ez alapon jelszava az, hogy az előretörekvést javítást, nemesítést és tökéletesedést a mezőgazdasági termelés körébe terjessze. A „Gazdák kalauza“ a gazdának mint fogyasztónak tájékoztatására is igen czélszerű irányt illetőleg tevékenégi kört fog felölelni, és a mi a legnagyobb figyelmet érdemli: a műgazdasági forgalom közvetítésével maga is foglalkozni kíván s a kereslet és kínálat szolgáltatának szentelt rovatában nemcsak a kínálat folytonos nyilvántartását, hanem a keresletnek a kínálathoz való hozzávetését illetőleg előkészítését is bevinni akarja. Mi azt hisszük, hogy a „Gazdák Kalauza“ mindenekelőtt gyakorlati hasznosságát akkor, ha magára vállalt feladatukét hiven betölti mezőgazdaságunk érdekében igen sikeresen érvényesítheti s felhívjuk az érdeklődők figyelmét e lapnak f. hó 20-án megjelenő mutatószámára, melyet a szerkesztőség (Budapest, VIII. Hunyady-utca 33. szám alatt) kívánatra bárkinek készsággel megküld.

A „Képes Családi Lapok“ 11. számának tartalma: Özvegy menyasszony. Elbeszélés Halasy Bélától (folytatás). — Ilon könyve. Költemény Bosán Edétől. — Fejedelem és Fra Diavolo. Elbeszélés Jókai Mórtól (vége). — Az átok. Ó-kori rege Buday Eteltől (vége köv.). — A bün világa: egy rendőr nézetei. — Egy hegedű; novella Vichert Ernőtől. (folyt. köv.). — Heti tárcza; Jókainé jubileuma, írta kg. — Jókai-Laborfalvi Rózának művészi pályája ötven éves emléknepére; költemény, írta Komócsy József — Az eltemetett gyürü; elbeszélés, írta Jakab Ödön. — Viziontlátás (Székesfehérvár); költemény, írta Szentirmay Geyza. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: Judic Anna. — Uj-Britanniai emberevők. — Érdekes látvány. — Melléklet: „Az önző“ című regény 161—176 oldala. — Előfizethetni: Mehner Vilmosnál. Budapest, VI. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr.

Hivatalos közlemények.

Az 1884. évi november hó 13-án Rimaszombatban tartott rendkívüli megyebizottsági közgyűlés jegyzőkönyvének kivonata:

9224. sz. — A kir. belügyminiszterium f. é. október hó 18-ról 58835. sz. a. folyó évi szeptember 24-kén tartott közgyűlésünkben intézett felterjesztésünk kapcsán értesít, hogy azon megállapodásra nézve, miszerint a nagyrőcei járás székhelyét Jolsva, a rimaszombati járás székhelyét pedig Nyustya község állapított meg, további nehézséget nem támaszt — nem találja azonban indokoltnak, hogy a rimaszécsi járás székhelye Feled, legyen Rimaszécs helyett.

Az egyes állomások illetményei mérveit illetőleg beenyugszik abba, hogy az árvászeki ülnökök lakpénze 300 forintban, az állatorvos utiatalánya ugyancsak 300 forintban, állapítsák meg, de különösen fentartja azon intézkedését, miszerint a járási tisztviselők kivétel nélkül a járás székhelyén kötelesek lakni.

Végzés.

Folyamodó községek, folyamodványaik visszakézbesítése mellett a rendelet tartalmáról egyebekben közönségünk másolat körzötetése útján értesített rendeltetvén, a változás a kir. miniszteriumnak feliratilag tudomására hozandó.

A költségvetés elkészítésénél, valamint a számadások megvizsgálásánál leendő használatra másolat alispánunknak, főszámvevőnknek és a számvizsgáló bizottság részére főjegyzőnknek kiadandó.

Miután pedig a rimaszombati járás szolgabírójának székhelyét Nyustya állapított meg és a rimabrézói orvosi lakra szükség nincs, az annak eladására vonatkozólag hozott 6150. sz. a. kelt végzésünkkel ideiglenesen függőben tartani rendelt határozatunkat megújítva, annak jóváhagyását a kir. belügyminiszteriumnál feliratilag kérjük, alispánunkat pedig utasítjuk, hogy az eladás, illetőleg értékesítés tekintetében hivatott határozatunknak megfelelően járjon el.

Kelt mint fent, jegyzette s kiadta

Ujházy, főjegyző.

A Rimaszombatban 1883. évi november hó 13-án tartott rendkívüli megyebizottsági közgyűlés jegyzőkönyvének kivonata:

8867. sz. — Olvastatott a kir. belügyminiszterium f. évi október hó 3-ról 58000. sz. a. kelt körrendelete, melyben az 1870. évi t. cz. értelmében ez év végén bekövetkező általános tisztújításra irányozva a figyelmet az előintézkedések szigorú betartására utalva felhív a tisztújítási választó gyűlés hatánapjának kitűzésére.

Végzés.

A megyei bizottságunk virilis tagjainak 1884. évre összeállított névjegyzéke, már f. évi szeptemberi közgyűlésünkben megállapított. — a választottak névjegyzéke pedig, — mintán a választások már befejeztettek, választási elnökök jelentését az igazoló választmány kezéhez jutottak

— minden akadály nélkül a folyó évi december hó 18-án már összehasonlítható lesz, a pótválasztásokról azok igazolásáról is kellően gondoskodva lenne, semmi akadály nem forog fenn arra nézve, hogy az általános tisztújítás folyó évi december hó második felében megtartsák: a tisztújítási közgyűlés hatánapjául december hó 20. és 21-ik napja kitűzetik.

A közgyűlés ezen hatánapja jbeli szbirák, vsi plgármesterek és a helyi lapok útján körözvényileg azzal közölni teendő, hogy azok, kik valamely — rendelkezés alatti közigazgatási tisztségre pályázni kívánnak, december hó 18-án délig bezárólag a főispán ur ő méltóságánál írásban vagy szóbelileg jelentkezhetnek, képviseleti okmányukat azonban bemutatni és letenni kötelesek.

A candidationális bizottságba, mely munkálatait főispán ur ő mlga elnöke alatt december hó 19-én végzi, megválasztott: Csider Károly, Szentiványi Árpád és Hanvay Zoltán, kinevezetett főispán ur ő mlga által: Szontagh Pál, Gömör János és Dapsy Vilmos m. biz. tag.

Mint hogy pedig a szolgabírák mellett alkalmazott másod osztályú írások a jövő év elejétől nem alkalmazhatók és helyükre a közigazgatási gyakornokok lépnek, azonban az ilyenül alkalmazást keresők gyérén jelentkeznek és mai napig nincs valamennyi szolgabíránk mellett közigazgatási gyakornok, nehogy jbeli szbirák munkakörben, munkaerő hiányában a közszolgálat érdekeinek hátrányára felakadás történhessen, a pályázat közigazgatási gyakornokságra annak nyilvánossá tételével irandó ki, hogy a kinevezések főispán ur ő mlga ígéretéhez képest ugyancsak a tisztújítási közgyűlés folyamata alatt fognak megtörténni.

Jegyzőkönyvi kivonat felterjesztésével intézkedéseinkről a belügyminiszterium értesítendő.

Kelt mint fent

jegyzette és kiadta
Ujházy, főjegyző.

A gömörmegyei gazdasági egylet elnökétől.

(Másolat.) Tenyészbírák vételéről s ilyenek eladásáról hirdetmény a nagyméltóságú földművelés, ipar- s kereskedelmi M. Kir. ministerium folyó évi 53594 sz. a. leirata értelmében arról értesít: miszerint:

1-ör megvételre bejelentendők azon magyar 2—3 éves és 1½—2 éves tenyészbírák, melyek tiszta vér mellett kitűnő tenyészképességet mutatnak.

2-ör jelentkezésre felhivatnak azon községek s magánbirtokosok, kik tenyészbika szükségletüket az állam közvetítése útján kívánják fedezni. Felhívom azért ugy a községeket, mint a magán tenyésztőket, — hogy a) az eladásra szánt tenyészbikát, b) avagy tenyészbika szükségletüket, megjelölve mindkét esetben a bikának fajtát, — előírt-hoz legkésőbb az 1884. év január hava 15-ig bejelentsek, tájékoztul megjegyzem még, miszerint mind azon községek, melyek ez uton szerzik be tenyészbika szükségletüket 20% ár leengedés és ½ éves kamat nélküli részlet fizetési kedvezményt nyernek, a magántulajdonosok pedig — csak esetleg részesülhetnek ily kedvezményben.

Kelt Rimaszombat, 1883. december 12.

Farkas Ábrahám, közigazgatási előadó.

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispáni hivatalától.

Pályázati hirdetmény.

10,333. szám. — Közigazgatási gyakornoki állomásra, a rozsnyói, nagyrőcei, rimaszombati járásbeli szolgabírói hivatalnál.

Javadalmazás: a megyei házi pénztárból havi részletekben szolgáltatandó 360 ft.

Képesség: államvizsga bizonyítvánnyal a jogi tanfolyam tudományából, vagy ügyvédi oklevéllel tanusítandó.

Bélyeges pályázati kérvények a képességi bizonyítékkal felszerelve folyó évi december 18-ig bezárólag főispán ur ő méltóságánál vagy az alispáni hivatalnál beadhatók.

R.-szombat, 1883. november 26. alispán helyett
Ujházy, főjegyző.

Rimaszécsi járás szbirójától.

Pályázati hirdetmény.

2041. sz. — Közhírré tételik, — miután az ajnacs-kői körorvosi állomás megüresedvén — annak választás útján betöltésére folyó év december hó 29-én d. e. 9 órája kitűzetik. — a megválasztandó körorvosnak orvos tudornak kellett lenni — évi illetménye lesz 400 ft és 100 ft lakbér. — Helybeli gyógykezelési díj nappal 20 kr., éjjel 40 kr. — Kívül a körben nappali látogatásért 30 kr., éjjeliért 60 kr., — a betegek tartoznak az illető körorvost fuvarral ellátni, — minden hónapban azonban köteles a megválasztott körorvos saját fuvarján bejárni összes közsegeit — addig ott maradni, — míg minden beteget meg nem vizsgál.

Kelt Feleden, 1883. nov. 14-én

Sándor Béla, szbiró.

A nagy rőcei járás szbirójától.

Pályázat.

3031. sz. — Ratkó nagy községben Zuz János elhalála óta folytán üresedésbe jött jegyzői állásra pályázat nyitattik s annak választás útján leendő betöltésére folyó év december hó 29-ik napjának d. e. 9 órája Ratkó város házához határidőül kitűzetik.

A jegyző évi fizetése:

1. Késpénz 500 ft. 2. szabad lakás. 3. tűzifa 24 ürkömbeter. 4. káposzta, kender és kukorica föld haszonélvezete.

Felhivatnak tehát pályázni ohajtok, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, képviseleti okmányokkal együtt folyó év decz. hó 27-ig bezárólag annyival inkább adják be hivatalomhoz, mivel később beadott kérvények tekintetbe nem fognak vétetni.

Jolsván, 1883. november 25-án.

Maléter Ede, szbiró.

felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

1-3

Szabad kézből eladó ház.

A belső rózsautczában 14. sz. a. ház. — mely két utcára szolgál, és különösen alkalmas a gazdálkodással foglalkozók részére — szabad kézből eladó.

Tudakozódásokra szívesen szolgál felvilágosítással Mindszenti Bertalan tulajdonos.

Eladó.

Grünbaum József bátkai lakos eladja a tulajdonát képező bolti lakházat; — továbbá 30 hold földet, [fele része rét] — és az országút mellett fekvő korcsmát, mely 8%-ot jövedelmez. — A fenti ingatlan két részben is eladó.

A feltételek iránt értekezhetni a tulajdonossal.

1-2

Karácsonyi s ujévi ajándéku!

Alantirt ezukrászdájában kapható mindenféle karácsonyi s ujévi ajándéku alkalmas ezukorkák dísz- és tréfás feliratu vagy jelképes dobozokban darabonként és kiloszámba; valamint különféle sütemények, torták 1—10 ftig, jelesül: piskota-, kenyér-, chocolate-, hab-, linczi-, mandola-, dió-, mogyoró-, narancs-, gesztenye-, creme-, tiroli-, britt-, Stephania-, gyümölcs-, spanyolszél; ugyszintén birs-sajt díszes formákban, kilója 2 ft. Különös figyelmébe ajánlom különleges italaimat utazó üvegekben és khinai korsókban. Ezen kívül kaphatók nálam rum, thea és thea-sütemények következő árjegyzék szerint:

Valódi jamaikai rum	I. számu 1 liter	3 ft 50 kr.,	kis üveg 1 ft 25 kr.
" " " "	II. " 1 " "	2 ft 50 kr.,	kis üveg 1 ft — kr.
" " " "	III. " 1 " "	1 ft 60 kr.,	kis üveg — ft 80 kr.
Brazíliai és cuba rum	— " — " —	1 ft 20 kr.,	kis üveg — ft 65 kr.
Tiszta fehér rum	— " — " —	3 ft — kr.	

Kitűnő vegyíték thea kilója 6—10 ft, dobozonként 80 krtól 1 ft 50 krig.
Thea sütemények 20 féle, kilója 2 ft és 1 ft 50 kr.
Pozsonyi kétszersült, csomagja 25 kr.
Malaga " " " " 25 kr.
Thea-ostya, csomagja 35, 50 és 90 kr.
Császár piskota, csomagja 25 és 50 kr.
E szakba vágó minden megrendeléseket a legnagyobb pontossággal elfogad Rimaszombat, (főtér) 1883. decz. 6.

Miskolczy István,
ezukrász.

2-*

A rimaszombati takarékpénztár

1884. január hó 1-sejétől fogva

az eddig 4% mellett elfogadott, valamint az ezen-tuli állandó új betéteknek kamatát 4½%-ra, — az eddigi 3½% betéteket pedig 4%-ra emeli fel.

1-3

Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény,

A „Gömörmegyei Nép- és Iparbank,“ a nem rendezett kézi zálog-tárgyakat saját helyiségében 1883. évi december 22-én d. u. 2 órakor árvereztetni, melyre a venni szándékozókát meghívja.

Rimaszombat, 1883. évi nov. 30.

3-*

Az igazgatóság.

Karácsonyi ajándéku.

China-ezüst- és Alpacca-árak gyára

MORIZ HACKER

Bécs, I., Operngasse 2.

Legdusabb választék evő-eszközök, asztali készletek, thea- és kávé-készletekben stb. — Legrégibb gyári jegy Osztrák-Magyarországban.

15 évi kezességgel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Karácsonyi ajándéku.